

Együtt vagy külön?

II.
Az alacsony volumenű állattenyésztés mellett a termőföldek szervesanyag-utánpótlása is korlátozott, következésképp a terméshozamokat sem lehet az el-

Visszaesésre lehet számítani

Ez a probléma máris súlyos formában jelentkezik. A szövetkezeteknek új erőgépekre volna szüksége, az állattenyésztés felfuttatásához istálló és tenyésztésanyag kellene, a természet-teremtéshez több műtrágya, több növényvédőszer, speciális gépek, anyagok, eszközök... De honnan és miből? Tudniillik, ahhoz, hogy többet vegyünk ki a gazdaságból, befektetni is többet kell. Ez gazdasági törvény, amit évek során azzal sértettek meg, hogy a termelés bővítéséhez szükséges alapokat alacsony szinten tartották: vagyis kevesebbet fektettek be a szükségesnél, és többet osztottak ki a megengedhetőnél.

A fejlesztési alap és a részesedési alap aránya egyre rosszabb lesz. Eltorzulások az utóbbi két év adataiban az Új Életről

„Év végén mindent kisöpörni”

A gazdasági törvényszerűségekre és gazdálkodási tervlatokra nem tekinthető gyakorlati környékterület megbosszulja magát.

Ha az ember beletekint a statisztikai adatokba, nyomban tapasztalja ezt. A község állatállománya kevés, a jelenleginek háromszorosa is lehetne. A növénytermesztési hozamokat községi átlagban kifejezve Hercegszántó a bajai járás községei közt nagyon hátul van. A tagjövdelem évét óta nem emelkedik, inkább süllyedő irányzatú. Ha hosszadalmas elemzés helyett csak az 1965-ös zárszámadás és az idei gazdasági évről tervezett egy főre eső jövedelemszinteket nézünk — százalékosan jelezve a változást — a következőket látom: a Bácskában egészen jelentéktelen, 0,2 százalékos emelkedés mutatkozik (ha minden „bejön”), az Új Életben 3,7, a Leninben 6,4 százalékkal csökken az egy főre eső részesedés.

Annak ellenére alakultak így a dolgok, hogy a község talajadottságai igen jók (a földek aranykorona értéke átlagosan 16), annak ellenére, hogy az állam hitelpolitikája a korábbi években rendkívül kedvező volt a tsz-ekre nézve, s ezenkívül számos más gazdasági kedvezmény is segítette a szövetkezeteknek lábára kapni, megszilárdulni, a bővített újra termelést megalapozni. Mindezek ellenére a hercegszántói község gazdaságok ma is egy kezdettől fogva tartó válságállapotban leledzenek.

Nem állok egyedül azzal a véleménnyel, hogy egy igazán rossz esztendő — amilyen mostanában nem volt — mérleghiányossá tehetné mindhárom szövetkezetet. És ez a tagokat közvetlenül is érintené, mert jövedelmbiztonsági alap — amelyből a kieső személyi jövedelmeket pótolni lehetne — egyik szövetkezetben sincs. Nem tartalékolta rá. Az „év végén mindent kisöpörni” jelzőnek azonban lejárt az ideje.

ért szinten tartani húzamosabb ideig. Ha viszont a hozamok csökkennek, a jövedelem is csökken, s beruházásokra is, részesedésre is kevesebb jut az elkövetkező időkben.

és a Leninről mutat nagyon nyugtalanító képet.

A fejlesztési alap százalékos aránya:

	1967.	1968.	Csökkenés
Bácska:	20,5%	18,7%	1,8%
Új Élet:	24,4%	11,3%	13,1%
Lenin:	19,6%	6,8%	12,8%

Nem nagyon vigasztalja a Bácska-beliakat, hogy a mindhárom tsz-t jellemző irányzaton belül százalékosan náluk mutatkozik a legkisebb csökkenés. A bajai járásban 23 tsz van, amelyekben jobb a fejlesztési és részesedési alap aránya. Azonkívül nem érdektelen, hogy Bácska mindössze 2100 holdon gazdálkodik. A kisebb méretű üzem általában érzékenyebb: egyensúlya könnyebben meginog, de nehezebben billen helyre mint, ha nagyobb volumenekben működne.

Hercegszántón mindhárom tsz szakvezetése egyetért abban, hogy előre lépni csak komolyan megalapozott gazdaságok tudnak. A Lenin fejlesztési és állatállományát és a jövőben észszerűsíteni fogja a növénytermesztést. Az Új Élet az állattenyésztés fejlesztése mellett, a mellék- és segédüzemági tevékenységet növeli erőteljesen; mindenfelé foglalkozik, amiből pénzt lát. Azonban azt is tudja a szakvezetés mindhárom szövetkezetben, hogy az erők egyesítése meggyorsíthatná a fejlődést, amit a jelenben külön-külön, erőik szétaprózásával próbálnak elérni.

Adottságok, lehetőségek

Sok hercegszántói tsz-tag kételkedik abban, hogy kisebbek lesznek a nehéz-

ségeik, ha összerakják őket. Pedig valami ilyesmirel van szó. A szövetkezetek egyesüléséből származó előnyök felülmúlják a szétaprózottság miatti hátrányokat. Csak néhányat említek ezek közül. A kiváló tulajdonságok miatt elérhető, hogy a termelési költségek növelése nélkül csupán a szokványos agronómiai eljárások betartásával (jó minőségű vetőmag, idejében való szántás, vetés stb.) községi szinten 5 mázsaával növekedjék a búza hozama. Ez önmagában 3—3,5 millió forint tiszta nyereséget jelent!

Az egyesített tsz-ek a mostaninál lényegesen jobb termelékenységű dolgozókat tudnának ki. A nagyobb méretű gazdaság könnyebben kialakíthatja a számára legkedvezőbb üzemi arányokat. Annyi takarmányt terem Hercegszántón, hogy a jelenlegi 2000—2500 értékesítésre kerülő sertések számát, 8000-re lehetne növelni.

Az egyesített tsz-ek az első sikeres gazdasági év után megvethetnék az alapját egy komplex szarvasmarha-tenyésztő telepnek. Amihez külön-külön egyikük sem képes letenni a „saját erőt” (az állami hozzájárulás 70 százalékos) azt együtt elérhetnék. Mindenféle szakmunkás kerül a három szövetkezetben: az egyesített építőbrigád felépíthető a kombinátot. Továbbmelve: a három szövetkezet három gépműhelyt tart fent, három műhelyvezetővel, három beszerzővel és nem kis költséggel, de arra egyiknek sincs elegendő anyagi ereje, hogy a műhelyt rendszeresen felszerelje és egy gépészmérnököt, vagy technikumot kalmazzon. A gyűlmöstermesztés is profiálja a gazdálkodásnak, tehát egy kertész, társasházjellegű épületek lakásainak megvásárlása iránti nagy érdeklődés alapján, került sor most az újabb kormányrendeletre, amely — mint ismeretes — a 12 lakásosnál nem nagyobb állami tulajdonú épületek társasházzá alakítását és lakásainak eladását is lehetővé teszi.

(Folytatjuk.)
Zám Tibor

Beszélgetés a FILMVEZÉRLŐVEL

Mint a bagoly nappal

„Egy film, amely komolyan, őszintén, fájdalmasan beszél az emberiségről” — írta az Il Tempo című tekintélyes római lap Damiano Damiani alkotásának bemutatója után.

Komolyan, őszintén, fájdalmasan. A maffia sok komoly, őszinte és fájdalmas olasz könyv, film témája volt már. Írók és rendezők mindig tudnak újat mondani róla.

Aki megpróbál behatolni a sűrű szövevénybe és érvényt szerezni az igazságnak, hamarosan szembekezdül a legmagasabb kormánykörökig érő üzleti és hatalmi érdekekkel. Ebben a hálóban oltalmat lelnek a kis gonosztevők és megfoghatatlanok az igazi bűnösök, a maffia kegyelme, halált hidegen osztó irányítói. Mindent beborít a rettegés homálya, s a jog, az igazság tehetetlenné válik, mint a bagoly nappal.

A film a számtalan felderítetlen szicíliai gyilkosság egyikével indul. Megölnék egy építkezési vállalkozót, aki nem hajlandó adózni a maffiának, s mel-

lesleg a véletlen szemtanút is elteszik a láb alól. Szicíliaiban olcsó az emberélet. A nyomozás során Belloc kapitány, a csendőrök északról idehelyezett parancsnoka mind tilosabb szálakat göngyölt fel. Már tudja, hol kell keresnie az igazi bűnösöket — ezt különben mindenki tudja kezdetül fogva —, de minél magasabbra nyúlna, annál inkább meg van kötve a keze. S amikor végre me-

rész lépésre szánja magát, leváltják. A maffiának ehhez is megvannak az eszközei.

A néző felháborodik. Éppen ezt akarta elérni a film, kifejezésre juttatva ezzel is, hogy a harcot folytatni kell.

Rokonszenves fiatal színészt ismerünk meg a kapitány szerepében: Franco Nerót. A női főszerepet a szép Claudia Cardinale alakítja. M. L.

Az alvilág professzora

Nem mondható, hogy a magyar filmgyártás ért volna el már valaha is számottevő sikert a krimi műfajában, a rendezők mégis minden évben újra és újra próbálkoznak.

Szemes Mihály, a Dani, az Új Gilgames és még jó néhány emlékeztető film megbízható tehetségű rendezője alaposan elmaradt szokott színvonalától, még ha a téma igénytelenségét nem is vesszük figyelembe, csupán a megoldások mesterségszerűségét. Almosítóan szürke tónusú képek,

rutinosan vagy csak egyszerűen rosszul játszó színészek, szokványos beállítások, hangulattalan helyszínek közvetítik a történetet, amelyben többé-kevésbé előfordul minden, ami már ezernyi bűnügyi históriában előfordult. Gyermekek, rablás, zsarolás, ékszerlopás, gyilkosság. Olyan stabil ritmusban következnek elő, hogy a néző meg se rezzen, szinte előre tudná jelezni, mikorra várható a következő.

A bűncselekményekben az a rejtélyes, hogy semmiképpen nem látszik köztük az összefüggés, de az okos nyomozótiszt mégis gyanít valamit, míg óvatossá, bár nem kevésbé okos kollégája nem győzi elővigyázatra inteni. A kettejük módszeréből szivárog dialektika viszi el végül a filmet a végkifejletig, azaz a bűnös leleplezéséig. És hát ki a bűnös? Ki más lehetne, mint az, akire senki sem gondolt. A nyomozók végül rádöbbennek, hogy valaki ott lappangott mindegyik ügy hátterében, csak éppen le kell leplezni. A nyomozás valóban ügyes, de a szerzők megelégednek a krimi klasszikus szabályáról, nem avatják be a nézőt, megfosztják ezzel a rejtvényfejtés izgalmától is.

Csupán Latinovits Zoltán, a lobbanékony, intuitív nyomozó és Sinkovits Imre, a tényekhez ragaszkodó, megfontolt munkatárs szerepében nyújtott néhány derűs percet. Sz. J.

MEGJELENT

az állami tulajdonban levő házak értékesítését szabályozó rendelet és végrehajtási utasítás

Az állami tulajdonban levő családi ház jellegű 1—3 lakásos házak értékesítésére lehetőséget adó korábbi rendelet óta — 10 év alatt — a tanácsok az OTP útján mintegy 60 000 lakást adtak el a lakóknak, magánszemélyeknek. A kedvező tapasztalatok és a kertes, társasházjellegű épületek lakásainak megvásárlása iránti nagy érdeklődés alapján, került sor most az újabb kormányrendeletre, amely — mint ismeretes — a 12 lakásosnál nem nagyobb állami tulajdonú épületek társasházzá alakítását és lakásainak eladását is lehetővé teszi.

A kormányrendelettel együtt megjelent az építésügyi és városfejlesztési, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és a pénzügyminiszter együttes végrehajtási intézkedése is, amely részletesebben meghatározza az értékesítés feltételeit, szabályait. Ez határozza meg részletesen a házingatlanok kedvezményes árát.

Az újabb rendelkezés mindenképp az értékesítésre kerülő lakás bérletjének nyújt kedvezményt. Az új rendelet a kihirdetéssel hatályba lépett.

21.

Peat szívében majdnem megállt az ütő. Egész eddig lázasan kereste az alkalmat, hogy egyedül maradjon a lánnyal, de hasztalanul. Most viszont itt a pillanat. Körülnézett. A közelben, az egyik bódénál Mou állt.

— Jól van. Bunty, az óriáskerék bejáratánál várunk benneteket — helyeselt Francis.

Peat biztos volt benne, hogy Mou nem vár sokáig és ezért a leghelyesebb, ha Francis minél gyorsabban elviszi valahová, minél messzebb innét. Egy neonfelirat, mely tőle jobbra villogott, nagyszerű ötletet adott neki.

ÓRIÁSI TÜKÖRLABIRINTUS AKAR-E MAGÁRA MARADNI? POMPÁSAN ELTÉVEDHET NÁLUNK, A VILÁG LEGNAGYOBB ÚTVESZTŐJÉBEN!

— Legalább húsz percbeteltek, amíg a kocsihoz mentek és onnan visszaértek — mondta Busernek. — Addig megnézzük ezt a labirintust, ti majd a kijáratnál várjatok. Rendben?

— Semmi vész, tévedjétek csak el, akár két órára is! — lelkedezett Bunty. — Nem így gondoltam. És különben is könnyű ott eligazodni, csupán mindig a folyosó baloldalán kell

menni. Akkor akár tíz perc alatt is kiérhet az ember. Jössz, Frankie?

— Jó, mehetünk — egyezett bele a lány.

Igaz, hogy nem nagyon akart elmenni, de Peat eddig mindig nagyon készségesen teljesítette minden kérését, így hát kellemetlen lett volna, egyetlen ajánlatát is visszautasítani, s igazságtalannak is vélte.

— Akkor hát isten veletek és tévedjétek csak el kedvetekre. Viszont ha fél óra múlva nem keveredtek elő, nem várunk rátok! — figyelmeztette őket Bunty.

Mikor kettesben próbáltak keresztülviccelni a tömegben, Mou gyanakodva nézte, hogy Bunty és Buster eltávozik.

Peat gyorsan Francishez fordult.

— Menjünk. Nagyszerű szórakozás lesz!

— Mondd csak, ismered te ezt az embert? — kérdezte a lány hátrapillantva.

— Miféle embert?

— Hát akit állandóan figyelysz. Azt a sötétruhásat, aki egész nap kíséretet min-

— Csak nem? — próbált közömbösséget színlel-

ni Peat. — Mintha már lát-

tam volna valahol.

A pénztárnál Peat elégedetten vette tudomásul, hogy rajtuk kívül ma nem volt más vendége a labirintusnak.

— Ott bent mindig a baloldalon tartózkodjanak — figyelmeztette őket a pénztáros nő. — Ha eltévednének, nyomják meg a csengőgombot.

Peat megköszönte a tanácsot, s Francishez sietett, aki már a bejáratnál várta. Elindultak a folyosón, Peat hirtelen körülnézett; Mout sehol sem látta.

— Most hát mitévők legyünk? — kérdezte a lány, aki a férfi előtt ment.

— Szörnyű meleg van itt, ugye?

— Labirintusban nincs hőség, hiszen tető sincs — bizonygatta Peat.

Az útvessztőt mindenütt tizenöt láb magas tükrözéggel látta. Közöttük két embernek elegendő hely volt úgy, hogy egymás mellett mehettek. A tükröket olyan szögben állították föl, hogy Peat és Francis nyomában tízszeres másukat látták bennük, mihelyt az első hosszú folyosóba léptek. A

férfi megragadta Francis kezét, s a központi helyre akarta vezetni. Hátha Mou mégis csak a nyomukban van...

Valamennyi folyosó ilyen volt, mindegyik végtelenségig folyt, ám hirtelen zsákutcába jutottak és egészen addig kellett visszafelé menniük, amíg meg nem lették a megfelelő átjárót, melyet elkerültek, mert észre sem vettek. Két-három perc múlva Francis kérielni kezdte a férfit.

— Azt hiszem, jobb lenne kijutni innen. Unalmas egy kicsit...

Peat megállt, végigtékingett a folyosón. Kétfelől húsz szörnyű születesi anyajegy nézett farkasszemet vele.

— Azért hoztalak ide, hogy megmagyarázzak valamit, de attól tartok, nem lesz kellemes dolog hallani — kezdte Peat.

— Mit akarsz mondani ezzel?

— Azt, hogy én nem Bert Stevens vagyok. Peat Weinernek hívják. Arra kérlek, hogy hallgass végig és ne ijedj meg.

(Folytatjuk)